

Medlemskommunene i
Fosen Regionråd
v/ordfører og rådmann

VÅR REF.: Vidar

DERES REF.:

DATO: 06.01.14

Strategidebatt om kommunestrukturen på Fosen - Anmodning om politisk behandling

Styret i Fosen Regionråd behandlet i sitt møte den 20. desember 2013 bla sak 21/13 Hva skal Fosen Regionråd gjøre i nåværende strategidebatt om kommunestrukturen?.

Styrets enstemmige vedtak lyder:

Det ble stemt alternativt mellom Arbeidsutvalgets forslag til pkt. 1 og forslaget fra ordfører Einar Strøm. Styrets enstemmige vedtak i saken lyder slik:

1. *Styret i Fosen Regionråd vedtar at det, under forutsetning av de enkelte kommunestyrenes godkjenning, startes en utredning om kommunestrukturen på Fosen.*
2. *Styret ber om at saken behandles i kommunestyrene snarest og at tilbakemelding gis innen 28. februar 2014.*
3. *Med bakgrunn i kommunenes tilbakemeldinger vil styret ta stilling til organisering av utredningsarbeidet.*

Vi regner med at de ordførere og rådmenn som var tilstede under debatten og behandlingen av saken har tilstrekkelig bakgrunnsinformasjon for å behandle ovennevnte tema i sine respektive kommunestyre. Vi vedlegger særutskrift av styresak 21/13. Dersom ytterligere informasjon ønskes ber vi om tilbakemelding på dette.

Som det fremgår av vedtakets pkt 2, ber styret i Fosen Regionråd om at kommunene gir tilbakemelding om resultatet av den politiske behandlingen snarest. **Tilbakemelding gis til sekretariatet innen 28. februar 2014.**

Med vennlig hilsen
Fosen Regionråd

Vidar Daltveit
daglig leder

Vedlegg:
Særutskrift av styresak 21/13

Behandlet av:	Saks-nr.:	Møte-dato:	Saks-beh.:	Navn på saken
Rådmannsgruppa	Drøft.	29.11.13	VD	Hva skal Fosen Regionråd gjøre i nåværende strategidebatt om kommunestrukturen?
Arbeidsutvalget	Drøft.	10.12.13	VD	
Styret	21/13	20.12.13	VD	

Vedlegg: Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt, fås ved henvendelse til sekretariatet):

Særutskrift av styresak 32/09 m/vedlegg

Særutskrift av styresak 25/10

Særutskrift av styresak 23/11

Særutskrift av styresak 24/11

Saksfremstilling:

Sekretariatet har blitt utfordret på hva Fosen Regionråd skal gjøre i nåværende strategidebatt om kommunestrukturen. Temaet ble drøftet i Rådmannsgruppens møte 29.11.13 og i Arbeidsutvalget den 10. desember.

Den nye regjeringen, Solberg, har signalisert at det vil komme en kommunestrukturereform. Dette har blitt lagt merke til blant kommunene, som nå tydeligvis begynner å tenke kommunestruktur, også på Fosen.

- Vi vet at en prosess er i gang ang mulig kommunesammenslåing mellom Ørland og Bjugn. (startet før ny regjering kom med sine signaler)
- Vi har registrert at Leksvik og Rissa har innledet samtaler om mulig kommunesammenslåing.
- Osen kommune signalisert i siste styremøte at de hadde nedsatt en gruppe som skulle se på fremtidige muligheter i forhold til signaler fra ny regjering.
- Samtidig har vi friskt i minne hva styret i Fosen Regionråd og kommunestyrene har sagt tidligere, bla kommer noe av dette til uttrykk i styresak 24/11, utsnitt:

Overordna målsetting og forutsetninger for regionsamarbeidet:

Medlemmene av Fosen Regionråd har som sitt overordnede mål å medvirke til utvikling av en robust Fosenregion gjennom samhandling og samarbeid, deling av kompetanse samt utvikle leveringsdyktigheten av tjenester.

Gjennom kontinuerlig og målretta arbeid skal vi løfte fram regionale utviklingsområder og tiltak som bidrar til nyskaping, identitet og tilhørighet for innbyggerne på Fosen.

Fundamentet for en slik region baseres på selvstendige kommuner.

Utvikling av helhetlig og forpliktende samarbeid på Fosen bygger på politisk vilje i kommunene til å investere i en felles utviklingsprosess og inngå i et tillitsbasert partnerskap.

Det forutsettes å være enighet om at Fosen er kommunenes primære samarbeidsregion.

I videre utredning og iverksetting av samarbeidsprosjekter gjennom Fosen Regionråd skal det legges vekt på ivaretagelse av demokrati og politisk styring med tiltakene.

Delmål for regionsamarbeidet:

Den fremste oppgaven er å finne fram til samarbeidsordninger som kan bidra til bedre ressursbruk og tjenesteyting og en styrking av kommunenes påvirkningskraft i samfunnsutviklingen.

Som vi ser over her er det uttrykt klart og tydelig at samarbeidet i regionene baserer seg på selvstendige kommuner. Samtidig synes det å være enighet om at Fosen er kommunenes primære samarbeidsregion.

Regionsamarbeid står ikke i et konkurranseforhold til kommunene. Vår egen erfaring og generelle samfunnstrekk er med på å understreke at en god del oppgaver med fordel kan utføres i samhandling mellom flere kommuner. Det breie spekteret av oppgaver som Fosen Regionråd i løpet av snart 25 år har samarbeida om viser at det i regionen er vilje og evne til, samt nytte av, å ha et formalisert samarbeid kommunene i mellom. Kartlegging viser at Fosen Regionråd er den region i Sør-Trøndelag som per i dag har etablert flest samarbeidsordninger.

Gjennom samarbeidet har vi oppnådd breiere og mindre sårbare kompetansemiljøer, som oppfyller lovpålagte krav og yter tjenester med høyere kvalitet til innbyggerne. Større enheter kan også medføre bedre ressursbruk og over tid økonomisk innsparing.

Rådmannsgruppen fremmet i sin tid en erklæring; **INTENSJON OM ET STERKERE REGIONSAMARBEID – med utvidet demokratisk styring!** (styresak 32/09)

Her står det bla:

Behov for et sterkere og formalisert regionsamarbeid

Sterke samfunnstrender gir kommunene utfordringer som de i dag enkeltvis ikke uten videre har kapasitet, kompetanse og ressurser til å møte. Utfordringene forutsetter felles mobilisering for å skape gode tjenester og attraktive lokalsamfunn. Mest kritisk er folketallsutviklingen og demografiske endringer, men krav til sterkere kompetanse og fagmiljø (for næringsliv og det offentlige) er også utfordringer som må løses.

Behovet for sterkere samarbeid berører eksisterende samarbeidsordninger mellom kommunene på Fosen, samt oppgaver som i dag løses av den enkelte kommune uten formalisert samarbeid og nye oppgaver som følger av nasjonale reformer.

Fosen er ut fra geografi og demografi en hensiktsmessig samarbeidsregion. Det framtidige reformbildet for kommunene tilsier at Fosen vil være en robust og framtidssretta region for utvikling av et sterkere kommunesamarbeid.

For å styrke den kommunale virksomhet i alle medlemskommunene på Fosen er det behov for et tettere og mer forpliktende samarbeid på regionnivå, som løser de styringsmessige og demokratiske utfordringene med dagens interkommunale samarbeid.

Med bla dette som bakgrunn ble det arrangert et seminar for styre og rådmannsgruppe, der konklusjonen bla ble at styret skulle utvides med en representant til fra hver kommune, samt at det skulle arrangeres fellessamlinger for formannskapene og kommunestyrene. (et svar på å bedre de styringsmessige og demokratiske utfordringer???) Fra styresak 14/10 tar vi med:

4. Dagens organisasjonsmodell videreføres, men justeres slik:
  - a. Hver kommune kan møte med 2 repr. i regionrådets styremøter, men hver kommune har en stemme i regionrådets styre.
  - b. Felles møter for formannskapene (inntil 4 pr år) der hovedvekt legges på strategiutvikling, budsjettarbeid og utviklingsoppgaver.
  - c. Det gjennomføres en årlig temakonferanse som benevnes som Fosenkonferansen. Samtlige kommunestyremedlemmer innkalles.

Sekretariatet har en følelse av at «debattene» i styremøtene har blitt mindre etter at «nyorganiseringen» av styret ble en realitet. Kanskje det ikke skyldes utvidelsen av styret men at ulike prosesser rundt i kommunene legger en demper på interessen for det regionale samarbeidet?

Vil pågående/påkommende strukturprosesser påvirke fremdriften i samarbeidsløsninger som styret har vedtatt.

Vi kan også se på den smule uenighet som har vært/er i forhold til saksbehandlingssystemet, ePhorte, og plassering av programvare/baser. Vil dette medføre «problemer» med samarbeidet og effekten av fellesløsninger?

Et stort «fellesprosjekt» har vært etableringen av Fosen helse IKS (tidligere Fosen DMS), kanskje det fellestiltaket som, i størst grad, har «profilert» Fosen som en foregangsregion. Betyr det noe at en kommune ikke er med, at vi ikke har klart å enes om alle fellesløsninger, etc.?

Samferdselsprosjektet, «Fosenvegene AS, ei tim' te' by'n», fremstod i flere år som noe av det mest positive vi har klart å enes om i regionen. Her var det stor politisk enighet, lokalt, regionalt og til slutt også nasjonalt. I dag kan vi fra noen hold; kommuner, enkeltpersoner og enkelte media, få inntrykk av at dette er det «verste» som har skjedd regionen.

Er denne «smulen» uenighet mellom kommunene med på å dempe interessen for det regionale samarbeidet? Enkelte ganger kan det se ut som det er langt igjen til tidligere vedtatte «**Overordna målsetting og forutsetninger for regionsamarbeidet**»:

Medlemmene av Fosen Regionråd har som sitt overordnede mål å medvirke til utvikling av en robust Fosenregion gjennom samhandling og samarbeid, deling av kompetanse samt utvikle leveringsdyktigheten av tjenester.

Gjennom kontinuerlig og målretta arbeid skal vi løfte fram regionale utviklingsområder og tiltak som bidrar til nyskaping, identitet og tilhørighet for innbyggerne på Fosen.

Sett i lys av den store utbyggingsaktiviteten som er, og kommer til å bli, i vår region burde behovet for, og viljen til, samarbeid vært større enn noen gang!

Spørsmål til drøfting:

- ✓ Hva er årsaken til at interessen for det regionale samarbeidet er forholdsvis laber? (jf. avlysning av Fosenkonferansen)
- ✓ Er forankringen av regionale vedtak for dårlig på «hjemmebane»?
- ✓ Er det forhold i kommunene, bla økonomi, som bidrar til mindre interesse?
- ✓ Er det behov for at kommunene på Fosen fremstår som et felles «talerør»?
- ✓ Betyr pågående strukturprosesser noe for regionsamarbeidet?
- ✓ Er tiden inne til å starte utredning om **en** felles kommune på Fosen?
- ✓ Hvilken rolle skal Fosen Regionråd, som organ, ha i den debatten som er her/vil komme i forhold til kommunestruktur?

Drøfting i Rådmannsgruppen 29.11.13:

Rådmannsgruppen er enig om at vi har fått utrettet svært mye gjennom samarbeidet i Fosen Regionråd. Vi må ta vare på alt det positive som vi har fått til.

Samarbeidet i Fosen Regionråd har vært nøkkelen til at vi har lykket med bla:

- Tjenesteproduksjon gjennom de ulike samarbeidsordningene,
- Fosenvegene AS, ei tim' te' by'n
- Fosen Helse IKS.
- Fosen Barnevernstjeneste

Dersom vi fremstår som en samlet region vil vi ha større mulighet for å møte utfordringer/muligheter ved den store aktiviteten som ser ut til å komme i regionen de kommende årene.

Bru over Trondheimsfjorden vil også være et prosjekt som må «løftes frem» som et regionalt prosjekt.

Rådmannsgruppen «savner» den politiske debatten, strategidrøftingene i styremøtene. Det kan se ut til at mye av de «strategiske drøftingene» har kommet bort ved utvidelsen av styret, høsten 2010, jf pkt 4 i notat behandlet i sak 14/10. (virker som at forsamlingen blir for stor):

4. <i>Dagens organisasjonsmodell videreføres, men justeres slik:</i>   a. <i>Hver kommune kan møte med 2 repr. i regionrådets styremøter, men hver kommune har en stemme i regionrådets styre.</i>   b. <i>Felles møter for formannskapene (inntil 4 pr år) der hovedvekt legges på strategiutvikling, budsjettarbeid og utviklingsoppgaver</i>   c. <i>Det gjennomføres en årlig temakonferanse som benevnes som Fosenkonferansen. Samtlige kommunestyremedlemmer innkalles.</i>   d. <i>Ordningen evalueres på tilsvarende styreseminar innen utgangen av 2012.</i>

Sett i lys av at «interessen» for det regionale samarbeidet er på «vikende front» og at flere kommuner har startet drøftinger ang kommunestruktur, mener Rådmannsgruppen at ordførerne og rådmennene, sammen med sekretariatet, bør starte en debatt om det «fremtidige Fosen».

Rådmannsgruppens konklusjon:

1. Med bakgrunn i at flere kommuner har fattet vedtak om/er i drøftinger om kommunestruktur vil rådmannsgruppen anbefale at styret starter en debatt om fremtidens kommunestruktur på Fosen.
2. Rådmannsgruppen vil anbefale styret om å «gå tilbake» til den opprinnelige organiseringen av Fosen Regionråd. (inntil høsten 2010)
3. Rådmannsgruppen vil anbefale at det avholdes en årlig strategikonferanse for alle formannskapene i medlemskommunene.

Arbeidsutvalgets behandling:

Arbeidsutvalget vil, med bakgrunn i rådmannsgruppens drøftingssak anbefale at styret i Fosen Regionråd setter i gang en utredning om en felles kommune på Fosen. Ang pkt 2 og 3 i rådmannsgruppens konklusjon så settes dette opp som egen sak til styremøtet.

Arbeidsutvalgets enstemmige innstilling:

1. Styret i Fosen Regionråd vedtar at det, under forutsetning av de enkelte kommunestyrenes godkjenning, startes en utredning om en felles kommune på Fosen.
2. Styret ber om at saken behandles i kommunestyrene snarest og at tilbakemelding gis innen 28. februar 2014.
3. Med bakgrunn i kommunenes tilbakemeldinger vil styret ta stilling til organisering av utredningsarbeidet.

Styrets behandling:

Ordfører Einar Strøm la fram følgende alternative forslag til pkt. 1:

2. *Styret i Fosen Regionråd vedtar at det, under forutsetning av de enkelte kommunestyrenes godkjenning, startes en utredning om kommunestrukturen på Fosen.*

Styrets enstemmige vedtak:

Det ble stemt alternativt mellom Arbeidsutvalgets forslag til pkt. 1 og forslaget fra ordfører Einar Strøm.

Styrets enstemmige vedtak i saken lyder slik:

1. Styret i Fosen Regionråd vedtar at det, under forutsetning av de enkelte kommunestyrenes godkjenning, startes en utredning om kommunestrukturen på Fosen.
2. Styret ber om at saken behandles i kommunestyrene snarest og at tilbakemelding gis innen 28. februar 2014.
3. Med bakgrunn i kommunenes tilbakemeldinger vil styret ta stilling til organisering av utredningsarbeidet.